

TOPONÍMIA URBANA DE BENASSAL

Pere-Enric BARREDA
Joan PERAIRE

0. Introducció

Benassal és situat a la zona interior del nord del País Valencià i pertany a la comarca de l'Alt Maestrat, car històricament formà part del Maestrat de Montesa, en concret de la Tinença de Culla. El terme —que limita amb Ares, Vilafranca, Vistabella, Culla i Vilar de Canes— té un caràcter muntanyós, amb una altitud que oscil·la entre els 600 i els 1100 metres. El nucli urbà es troba a 830 m. d'altitud sobre el nivell del mar, i el balneari de la Font d'en Segures a 950 m.

La població és de 1458 habitants, segons les dades del cens de 1991. Des del punt de vista demogràfic cal esmentar el fenomen migratori, que s'inicià a finals del segle passat i que es caracteritza per un doble moviment: èxode rural del poble cap a les ciutats —sobre tot dels joves, provocant l'envelliment de la població—, i abandó dels masos en favor del nucli urbà. L'augment demogràfic i la incidència del turisme d'estiu han provocat un creixement urbà desordenat que influeix directament en l'estat de la toponímia urbana.

Cal situar el present treball en el marc d'un estudi més ample de la toponímia de Benassal, en curs de realització. En concret, pretenem una aproximació a la toponímia urbana de Benassal referida, especialment per motius d'espai, a la toponímia viva.

Encetem el treball amb un inventari de topònims, que inclou 226 entrades ordenades alfabèticament. En cada topònim donem la forma estàndard —posant entre parèntesi la part opcional del nom, l'ús de la qual depèn sovint del nivell de formalitat del discurs—, un codi de classificació i, quan és imprescindible, la transcripció fonètica. El codi està format per 4 apartats, que fan referència, respectivament, a l'àmbit geogràfic o situació, al referent o realitat designada, a la

caracterització semàntica, i a l'ús i motivació.¹ En alguns casos puntuals, hem introduït l'equivalència entre les formes populars i oficials.

La segona part del treball és un estudi històrico-lingüístic del corpus inventariat. Finalment, la tercera part recull les conclusions obtingudes a partir d'aquest estudi. El treball es tanca amb una reduïda bibliografia bàsica i es complementa amb dos plànols de situació dels topònims —del nucli urbà i del balneari, respectivament— mitjançant els números que porten a la relació alfabètica.

1. Relació alfabètica de topònims

- 1 Abadia, l' (1-6-262-1).
- 2 Abadia, carreró de l' (1-2-262-1).
- 3 Abili, casa d' (3-6-321-2) = 151.
- 4 Ajuntament, l' (2-6-261-3) = 183.
- 5 Arc de la Mola, l' (1-6-211-2).
- 6 Arquitecta, xalet de l' (3-6-251-2) = 197.
- 7 Artur, perxes d' (1-6-321-2).
- 8 Assut, l' (2-5-120-2).

1 Els codis concrets, que apareixen entre parèntesi, responen a la següent classificació:

- 1. Ambit geogràfic: nucli antic (1), eixample (2), balneari (3).
- 2. Referent: barris o zones urbanes (1), carrers i carrerons (2), places (3), desnivells (4), racons i indrets individualitzats (5), cases i d'altres edificis i construccions (6), fonts i abeuradors públics (7), eres (8), i d'altres (9).

3. Semàntica (cf. MOREU-RBY, 1974, pp. 12-63):

a) topònims geogràfics: relleu (110), hidrografia (120), sòl (130), vegetació (140);

b) topònims urbans pròpiament dits:

— estructura urbana: grans divisions (211), detalls relacionals (212)

— serveis: subministrament d'aigua (221), comunicacions (222)

— agricultura i ramaderia: agricultura i activitats camperoles (231), ramaderia (232);

— comerç: mercats i fires (241), llocs comercials (242), espais porticats (243), hosteleria (244);

— activitats laborals: artesans i oficis (251), botigues i tallers (252), productes elaborats (253);

— altres activitats: institucions (261), religió (262), estudi (263), beneficència i higiene (264), lleure—jocs i esports— (265);

— edificis i objectes: edificis singulars (271), objectes (272).

c) topònims històrics:

— fets històrics (310)

— persones (320): noms personals (321), cognoms (322), renoms i malnoms (323), antropònims col·lectius i gentilicis (324), condició social i d'altres (325)

— topònims (330).

d) d'altres (400).

4. Us i motivació: històric (1), actual usat oralment (2), actual imposat o oficial (3).

- 9 Aula, l' (1-6-263-2).
- 10 Avel·lí, casetes d' (3-6-321-2) = 220.
- 11 Baix, carrer de (2-2-211-2) = 145.
- 12 Balasc (d'Alagó), plaça d'en (2-3-321-3) = 182.
- 13 Ballester, casetes de (3-6-322-2) = 43.
- 14 Barco, el (3-6-272-2).
- 15 Barranc, el (2-1-120-2).
- 16 Benassalena, apartaments de la (3-6-324-2).
- 17 Bous, carrer dels (2-2-232-2) = 177.
- 18 Bufo, carreró de (1-2-323-2).
- 19 Calvari, el (2-9-262-2).
- 20 Camí de Sant Roc, font del (2-7-262-2).
- 21 Can Barberà (3-6-322-2).
- 22 Canaleta, la (2-1-120-2) = 110.
- 23 Canaleta, font de la (2-7-120-1).
- 24 Canaleta, raval de la (2-1-120-1).
- 25 Capella de Comunió, la (1-9-262-1).
- 26 Capella de Loreto, la (2-9-262-2).
- 27 Capella de la Font, la (3-9-262-2).
- 28 Capella de la Puríssima, la (1-9-262-2).
- 29 Capella del Calvari, la (2-9-262-2).
- 30 Capella del Carme, la (2-9-262-1).
- 31 Capella del Salvador, la (2-9-262-1).
- 32 Carne, carrer del (2-2-262-2).
- 33 Carnisseria, la (1-6-252-1).
- 34 Carpa, la (2-6-265-2).
- 35 Carrerons, els (1-1-211-2) = 91.
- 36 Carretera Nova, la (2-2-222-2) = 219.
- 37 Carretera de Baix, la (2-2-222-2) = 85 i 199.
- 38 Casa Flor (3-6-140-2).
- 39 Casa de Grau, la (1-6-322-2).
- 40 Casa de Matutano, la (1-6-322-2).
- 41 Casa dels Cavallers, la (1-6-325-2).
- 42 Caseta de Peons, la (3-6-251-2).
- 43 Casetes dels Pobres, les (3-6-325-2) = 13.
- 44 Castell de la Mola, el (1-6-110-1).
- 45 Castellana, la (3-6-324-2).
- 46 Castellana de Baix, la (3-6-324-2).
- 47 Castellana de Dalt, la (3-6-324-2).
- 48 Castellana, font de la (3-7-324-2).
- 49 Castelló, avinguda de (2-2-330-3).
- 50 Catalana, la (3-6-324-2).

- 51 Cavallers, carrer dels (1-2-325-2) = 168, 185.
 52 Cementeri, el (2-9-262-2).
 53 Claustre, el (3-6-262-2).
 54 Codina, la (2-1-120-2).
 55 Codina, peiró de la (2-9-120-2).
 56 Codina, raval de la (2-2-120-1).
 57 Colònia, la (3-6-400-2).
 58 Colors, els (2-1-253-2).
 59 Col·legi (de les Monges), el (1-6-263-2) = 39.
 60 Comanda, la (1-6-261-1).
 61 Cort Vella, carrer de la (1-2-261-1).
 62 Costureta, la (1-6-263-2).
 63 Culla, carrer de (2-2-330-3) = 157.
 64 Dalt, carrer de (2-2-211-2) = 173.
 65 Dau, el (2-5-265-2).
 66 Delme, carreró del (2-2-310-1).
 67 Depòsit, el (3-6-221-2).
 68 Doctor Josep-Enric Monferrer, avinguda del (2-2-320-3).
 69 Doctor Puigvert, avinguda del (3-2-320-3).
 70 Doctores, xalet de les (3-6-323-2) = 126.
 71 Eduard Rodríguez, carrer d' (2-2-320-3) = 218.
 72 Era Empedrada, l' (2-3-130-2) = 189.
 73 Eres, les (2-1-231-2).
 74 Eres Tancades, les (2-5-231-2).
 75 Eres de Dalt, les (2-3-211-2).
 76 Eres de Sant Domingo, les (2-1-262-2) = 188.
 77 Escoles, les (2-6-263-2).
 78 Església, carrer de l' (1-2-262-3).
 79 Església, pati de l' (1-3-262-2).
 80 Espanya, plaça d' (2-3-330-3) = 138.
 81 Ferreria, la (2-6-252-1).
 82 Fira, carrer de la (2-2-241-1) = 175, 213.
 83 Font, carrer de la (1-2-120-2) = 109.
 84 Font d'en Segures, la (3-1-330-2).
 85 Font d'en Segures, avinguda de la (2-2-330-3) = 37.
 86 Forn, carreró del (1-2-252-2).
 87 Forn de Dalt, el (1-6-252-2).
 88 Forn de la Comanda, el (1-6-261-1) = 87.
 89 Fossar Vell, el (2-1-262-2).
 90 Fossar Vell, carrer del (2-2-262-2).
 91 Gabriel Puig Roda, carrer de (1-2-320-3) = 35.
 92 Gabriela, casa de (3-6-321-2) = 144, 187.

- 93 *Generalísimo*, carrer del (2-2-323-3) = 82, 175, 213.
94 Gorra, casa de (3-6-323-2).
95 Graner, el (1-6-242-2).
96 Grau, carrer de (1-2-322-2).
97 Grau i Gras, hospital de (1-6-264-2) = 39.
98 Gurugú, el (3-6-400-2).
99 Hort de Grau, l' (2-5-322-2) = 100.
100 Hort de les Monges, l' (2-5-324-2) = 99.
101 Horta, l' 1 (2-5-231-2).
102 Horta, l' 2 (2-1-231-2).
103 Hospital, l' (1-6-264-2).
104 Hospitalet, l' (3-6-264-2) = 169.
105 Hostal, carrer de l' (2-2-244-2) = 128.
106 Hostal de Baix, l' (2-6-244-2).
107 Hostal de Dalt, l' (2-6-244-2).
108 Hotel (de la Font d'en Segures), l' (3-6-330-2).
109 Joan Barceló, carrer de (1-2-320-3) = 83.
110 Joaquim Ballester, plaça de (2-3-320-3) = 22.
111 Joc, el (2-3-265-2) = 118.
112 Justícia, plaça de la (1-3-261-1) = 117, 119, 156.
113 Loreto (2-1-262-2).
114 Loreto, carrer de (2-2-262-2).
115 Loreto, era de (2-8-262-2).
116 Loreto, peiró de (2-9-262-2).
117 Major, carrer (1-2-212-2) = 112, 119, 156.
118 Manuel Ajado, carrer de (2-2-320-3) = 111.
119 Manuel Matutano, carrer de (1-2-320-3) = 112, 117, 156.
120 Maset (de Mossèn Antoni), el (3-6-321-2).
121 Mica (o dels Miques), casa de (3-6-323-2) = 179.
122 Miralles, xalets de (3-6-322-2).
123 Mola, la (1-1-110-2).
124 Mola, carrer de la (1-2-110-3).
125 Mola, perxes de la (1-6-110-2).
126 Monferrer, xalet de (3-6-322-2) = 70.
127 Mossèn Gordià Ribera, carrer de (1-2-320-3) = 154.
128 Mossèn Joaquim Garcia i Girona, carrer de (2-2-320-3) = 105.
129 Mur, el (2-2-211-2).
130 Mur, carreró del (1-2-211-2).
131 Nevera, la (3-9-252-2).
132 Novella, casa de (3-6-322-2).
133 Obrador, l' (2-6-252-2).
134 Ombria, l' (2-1-110-2).

- 135 Ombria, peiró de l' (2-9-110-2).
 136 Pany de Dalt, el (2-2-211-2).
 137 Pany de Dalt, peiró del (2-9-211-2).
 138 Pati d'en Palanques, el (2-3-322-2) = 80.
 139 Pavellons de València, els (3-6-330-2).
 140 Pavellons (de Gasset), els (3-6-322-2).
 141 Pedrissa, camí de la (2-2-130-2).
 142 Pedrissa, carrer de la (2-2-130-3).
 143 Penya de l' Amor, la (3-6-110-2).
 144 Peraire, casetes de (3-6-323-2) = 92, 187.
 145 Perfecte Artola, carrer de (2-2-320-3) = 11.
 146 Perxe de Carrils, el (1-6-243-1) = 147.
 147 Perxe del Mestre, el (1-6-243-1) = 146.
 148 Perxes de Josefino, els (1-6-243-1) = 149.
 149 Perxes de l' Abadia, els (1-6-262-1) = 148.
 150 Pilar, carrer del (1-2-262-3) = 35, 91.
 151 Pins, els (3-6-140-2) = 3.
 152 Piqueta, la (2-5-120-2).
 153 Pitillo, el (2-5-272-2).
 154 Pla, carrer (1-2-110-2) = 127.
 155 Placeta (de l' Aigua), la (2-3-212-2).
 156 Plaça Vella, carrer de la (1-2-212-1) = 112, 117, 119.
 157 Planet, el (2-3-110-2) = 63.
 158 Plans, els (2-1-110-2).
 159 Plans, peiró dels (2-9-110-2).
 160 Planta Envasadora, la (3-6-252-3).
 161 Poble, font del (2-7-400-2).
 162 Poliesportiu, el (2-6-265-2).
 163 Portal de Sant Cristòfol, el (1-6-211-2).
 164 Portal de la Placeta, el (1-6-211-1).
 165 Portal d'en Salla, el (1-6-211-1).
 166 Portalet de Sant Roc, el (1-6-211-2).
 167 Portalet del Forn, el (1-6-211-1).
 168 Presó, carrer de la (1-2-271-1) = 51.
 169 Primitiva, la (3-6-400-1) = 104.
 170 Quatre Cantons, els (1-5-212-2).
 171 Quioscos, els (3-6-242-2).
 172 Racó del Portalet, el (1-6-211-2).
 173 Ramon Vallterra, carrer de (2-2-320-3) = 64.
 174 Raval, el (2-1-211-1).
 175 Raval, carrer del (2-2-211-1) = 82, 213.
 176 Rector, raconet del (1-5-262-2).

- 177 Ricard Vives, carrer de (2-2-320-3) = 17.
 178 Roda, la (2-3-272-2).
 179 Roig, casa (3-6-322-2) = 121.
 180 Roquetes (2-1-130-2).
 181 Roquetes, carrer de les (2-2-130-2).
 182 Roquetes, plaça de les (2-3-130-2) = 12.
 183 Sala, la (2-6-261-2) = 4.
 184 Sala Vella, la (1-6-212-2).
 185 Sánchez de Cutanda, carrer dels (1-2-322-3) = 51, 168.
 186 Sant Agustí, església de (1-6-262-1).
 187 Sant Cristòfol, apartaments (3-6-262-2) = 92, 144.
 188 Sant Domingo, carrer de (2-2-262-2) = 76.
 189 Sant Francesc, carrer de (2-2-262-3) = 72.
 190 Sant Isidre, carrer de (2-2-262-3).
 191 Sant Roc, camí de (2-2-262-2).
 192 Sant Roc, carrer de (1-2-262-2).
 193 Sant Roc, peiró de (2-9-262-2).
 194 Santa Maria, església de (1-6-262-2).
 195 Saulonar, camí del (2-2-130-2).
 196 Serrades, camí de les (2-2-232-2).
 197 Serrades, xalet de les (3-6-330-2) = 6.
 198 Tancat, el (2-1-211-2).
 199 Teresa Pasqual, avinguda de (2-2-320-3).
 200 Tollet, el (2-5-120-2).
 201 Tolls de la Llana, els (2-7-120-2).
 202 Torre Redona, la (1-6-271-2).
 203 Torre de la Presó, la (1-6-271-2).
 204 Torre del Forn, la (1-6-252-1).
 205 Torre del Mur, la (1-6-271-2) = 202.
 206 Torre del Planet, la (1-6-271-2) = 207.
 207 Torre d'en Garcés, la (1-6-271-1) = 206.
 208 Torrentill, el (2-2-120-2).
 209 Torreta, era de la (2-8-330-2).
 210 Torro, era de (2-8-323-2).
 211 Trinquet, el (2-5-265-2).
 212 Ullal, llavadors de l' (2-7-120-2).
 213 València, carrer de (2-2-330-2) = 82, 175.
 214 Valenciana, la (3-6-324-2).
 215 Vall, el (2-2-211-2).
 216 Vella, plaça (1-3-212-1) = 112, 117, 119, 156.
 217 Vicaria, la (1-6-262-2).
 218 Vicent Almenar, carrer de (2-2-320-3) = 71.
 219 Vilafranca, avinguda de (2-2-330-3) = 36.

- 220 Vil·la Elvira (3-6-321-2) = 10.
 221 Vil·la Empar (3-6-321-2).
 222 Xalet Bellaterra, el (3-6-330-2).
 223 Xalet Perfecte, el (3-6-321-2).
 224 Xalet Victòria, el (3-6-321-2).
 225 Xorros, els (3-9-120-2).
 226 Xorros, placeta dels (3-3-120-2).

2. Anàlisi

2.1 Fonètica i lèxic:

En la vessant fonètica trobem els trets propis del dialecte valencià septentrional de transició al català nord-occidental. Els més característics són:

- a) la caiguda de la preposició de d'enllaç entre genèric i concretitzador: *Pati d'en Palanques* [patín palánkes], o de la preposició i l'article: *carrer dels Cavallers* [karré kaβallés], *era de la Torreta* [éra Torréta];
- b) la caiguda de la -r i -t finals: *font* [fòn], *dalt* [dál], *carrer* [karré], *camí de Sant Roc* [kamí sán ròk];
- c) la reducció del grup -kt- intervocàlic a -t-: *raconet del Rector* [rakonét del rretó], *xalet de les Doctores* [tʃalét de les dotóres];
- d) la caiguda de la -d- intervocàlica postònica: *xalet de les Serrades* [tʃalét serráes].

Són especials els casos de *Loreto* [lorító] i *Pitillo* [petíʎo], on s'ha produït un canvi de timbre vocàlic, perfectament explicable en el segon cas, però més complicat en el primer, a menys que es tracte d'una falsa etimologia.

Des del punt de vista lèxic, els components toponímics són majoritàriament catalans. Amb tot, es constata la presència d'alguns castellanismes lèxics — *Generalísimo*, *Barco*— que sovint es poden normalitzar amb facilitat, i també morfològics, especialment relacionats amb antropònims — *Abilio*, *Avelino*—.

2.2 Ambit geogràfic o situació:

La divisió és de tipus mixte històrico-geogràfica, i abraça tres àmbits: nucli vell (segle XIV), intramurs i muralla; l'eixample dels segles XVIII a XX; i la Font d'en Segures. Els totals numèrics i percentatges de topònims són: nucli vell, 68 (30 %); eixample, 106 (47 %) i balneari, 52 (23 %).

Els topònims del nucli vell, especialment dels edificis, es caracteritzen per la fidelitat lingüística i històrica.

L'eixample es caracteritza per la superposició de la nova estructura urbana sobre les antigues partides rurals, i és una àrea especialment productiva des del punt de vista toponímic.

El balneari presenta una evident dualitat: neotopònims que oficialment responen a un ampli ventall de motivacions. D'altra banda, la denominació popular segueix fidelment la tradició històrica.

2.3 Referent o realitat designada:

En aquest aspecte el simple examen dels totals numèrics permet veure clarament la importància de dos grups: les cases i edificis en general (92 topònims, 41 %), així com els carrers i d'altres vies de comunicació urbanes (63, 28 %). És testimonial el nombre de places, eres, fonts, ...

2.4 Anàlisi semàntica:

Les dades obtingudes són les següents: topònims geogràfics, 36 (16 %); urbans pròpiament dits, 117 (52 %); històrics, 69 (30 %); i d'altres, 4 (2 %).

El primer grup, integrat per topònims geogràfics, comprèn els topònims relacionats amb el relleu —*la Mola, el Planet*—, la hidrografia —*l'Assut, la Canaleta, la Codina*—, el sòl —*les Roquetes, camí del Saulonar*— i la vegetació —*els Pins*—.

El segon bloc semàntic, el més extens, de topònims urbans pròpiament dits, abraça set grups:

. l'estructura urbana: grans divisions —*els Carrerons, el Pany de Dalt, el Racó del Portalet, el Tançat*— i detalls relacionals —*carrer Major, els Quatre Cantons*—;

. els serveis: subministrament d'aigua —*el Depòsit*— i comunicacions —*la Carretera Nova*—;

. l'agricultura i ramaderia —*les Eres, l'Horta, carrer dels Bous*—;

. el comerç: mercats i fires —*carrer de la Fira*—, llocs comercials —*els Quioscos*—, espais porticats —*el Perxe del Mestre*—, i hostaleria —*carrer de l'Hostal*—;

. les activitats laborals: artesans i oficis —*la Caseta de Peons*—, tallers i llocs —*la Carnisseria, el Forn de Dalt, la Nevera, l'Obrador*—, productes elaborats —*els Colors*—;

. altres activitats: institucions —*l'Ajuntament, la Sala*—, religió —*el Calvari, la Capella de la Font, carrer del Carme, el Fossar Vell, raconet del Rector, carrer de Sant Domingo*—, estudi i ensenyament —*l'Aula, la Costureta*—, beneficència —*l'Hospital*—, activitats lúdiques —*el Joc, el Trinquet*—;

. edificis i objectes: —*carrer de la Presó, la Torre del Mur, la Roda*—.

El tercer apartat està format per topònims històrics i inclou, d'una banda, topònims relacionats amb fets històrics —*carreró del Delme*— i de l'altra topònims relacionats amb d'altres topònims —*carrer de Culla, carrer de València*— i amb persones. En aquest darrer grup podem distingir: noms complets —*avinguda del Doctor Josep-Enric Monferrer*—, noms propis —*plaça d'en Balasc (d'Alagó)*—, cognoms —*carrer de Grau, el Pati d'en Palanques*—, renoms i malnoms —*carreró de Bufo, casa de Gorra*—, antropònims col·lectius i gentilicis —*la Catalana, l'Hort de les Monges*—, i la condició social —*carrer dels Cavallers*—.

Finalment, hi ha els de difícil classificació (*el Xalet Bellaterra, la Colònia, el Gurugú, la font del Poble -o de la Vila- i la Primitiva*).

2.5 Caracterització històrica i ús:

Els tres grups presenten les següents dades: històric, 33 topònims (14 %); tradicional usat actualment, 162 (72 %); i oficials o imposats, 31 (14 %). L'inventari

de topònims històrics no és exhaustiu, ja que no han estat buidades sistemàticament les fonts documentals. La major part són noms tradicionals que continuen vius, tot i que també se n'han recollit alguns ja fora d'ús. D'altra banda, tenim aquells que no responen a una denominació popular i anònima, sinó que són resultat d'un acte de nominació oficial voluntària i conscient.

En el grup de topònims oficials s'inclouen majoritàriament noms oficials de carrers i places que s'han superposat als noms populars tradicionals. És freqüent la binominació, és a dir, la convivència entre la forma popular, d'ús oral, i la forma imposada, d'ús escrit i oficial. Cal remarcar l'existència d'un parell de topònims aplicats a edificis, l'*Ajuntament* i la *Planta Envasadora*, el primer per la contraposició al topònim tradicional *la Sala*, i el segon per la singularitat del referent.

Cal fer referència a l'ample nombre de neotopònims relacionats amb la urbanització de la Font d'en Segures, que sovint s'han creat per una voluntat explícita del propietari. Aquest fet ha provocat l'aparició d'un corpus toponímic que no sempre coincideix amb les formes populars. Això ens remet novament al tema de la binominació: *Hotel Roig vs. casa Mica*, *les Casetes de Ballester vs. les Casetes dels Pobres*.

Pel que fa a la procedència dels concretitzadors dels topònims oficials, convé remarcar l'elevada presència, almenys relativa, de personatges relacionats estretament amb el poble, bé pel seu origen, bé per algun tipus de relació amb el poble. Des del punt de vista de la motivació d'aquest tipus de topònims, podem distingir quatre grups:

a) topònims que recorden persones relacionades en el camp de la cultura: literatura —*carrer de Mossèn Joaquim Garcia i Girona, de Mossèn Gordià Ribera*—, música —*carrer de Perfecte Artola, de Ricard Vives*—, medicina —*avinguda del Doctor Josep-Enric Monferrer, carrer de Vicent Almenar*—, pintura —*avinguda de Teresa Pasqual*—, i ensenyament —*carrer de Manuel Ajado*—.

b) topònims que recorden la posició social benestant o les tasques de beneficiència o filantròpiques de la persona: *carrer de Joan Barceló, dels Sánchez de Cutanda, de Manuel Matutano, de Ramon Vallterra, plaça de Joaquim Ballester*.

c) topònims creats per una motivació publicitària o propagandística de finalitat econòmica: *avinguda del Dr. Puigvert, carrer de Gabriel Puig Roda, d'Eduard Rodríguez*.

d) topònims d'altra procedència: motivació històrica —*plaça d'en Balasc d'Alagó*— o política —*carrer del Generalísimo*—.

Finalment, un últim grup està relacionat amb la religió. Dins aquest bloc podem distingir tres nivells: advocacions marianes —*Puríssima, Loreto*—, patrons del poble —*Sant Cristòfol, Sant Roc*— i d'altres sants. Entre aquests darrers només Sant Isidre no té cap tradició de devoció local.